

Міністерство внутрішніх справ України

Харківський національний університет внутрішніх справ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ:
20 РОКІВ У СТАТУСІ НАЦІОНАЛЬНОГО**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(2 березня 2021 року)

Харків – 2021

УДК [351.74:378.6](477.54)

X21

Редакційна колегія:

В. В. Сокурєнко (голова), Д. В. Швець (заступник голови), О. М. Бандурка, С. М. Гусаров, С. М. Бортник, М. Ю. Бурдін, А. М. Клочко, Л. В. Могілевський, В. А. Греченко.

Упорядник: доктор історичних наук, професор, заслужений працівник освіти України В. А. Греченко.

Рекомендовано Вченою радою

*Харківського національного університету внутрішніх справ
(протокол № 15 від 29 січня 2021 року)*

X21

Харківський національний університет внутрішніх справ: 20 років у статусі національного : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 2 берез. 2021 р.) / редкол.: В. В. Сокурєнко (голова), Д. В. Швець (заст. голови), О. М. Бандурка та ін. ; упоряд. В. А. Греченко ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 472 с.

Збірник містить близько 180 тез доповідей, присвячених розвитку Харківського національного університету внутрішніх справ за останні 20 років, з часу отримання статусу «національного». Також висвітлено актуальні проблеми історії та теорії права, адміністративного, кримінального, цивільного права, криміналістики, психології та педагогіки, української культури і мови. Авторами є академіки та члени-кореспонденти Національної академії правових наук України, доктори юридичних, історичних, психологічних, філологічних і педагогічних наук із різних закладів вищої освіти Братислави, Харкова, Києва, Львова, Кривого Рогу та ін.

УДК [351.74:378.6](477.54)

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Видавнича діяльність. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів тощо»), а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

© Харківський національний університет
внутрішніх справ, 2021
© Автори статей 2021

ЗМІСТ

ЄФРЕМОВА І. О. Вітання з нагоди 20-річчя отримання ХНУВС статусу національного	16
СОКУРЕНКО В. В. Підготовка кадрів для сектору безпеки і оборони як передумова забезпечення національної безпеки України	17
БАНДУРКА О. М., ХАРЧЕНКО С. В. Школа юридичної психології у ХНУВС	20
ГУСАРОВ С. М. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення діяльності поліцейських офіцерів громади в умовах реформування Національної поліції України	23
БАКУМОВ О. С. Невиконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України як підстава юридичної відповідальності уряду	26
ШВЕЦЬ Д. В. Національна поліція України: кроки до успіху	29
БОРТНИК С. М. До проблеми визначення поняття пенсійного забезпечення поліцейських в Україні.....	31
БУРДІН М. Ю. Особливості формування «електронної держави»	34
КЛОЧКО А. М. Кримінально-правова охорона науково-технічної інформації у сфері оборони країни	36
МОГІЛЕВСЬКИЙ Л. В. Нормативно-правові соціально-партнерські акти як структурні елементи системи джерел трудового права	38
ЛУКАШ С. С. Надомна робота: міжнародний досвід	40
ЯКОВЛЄВ Р. П. Основи підбору структурних елементів системи керування асинхронним двигуном	42
KOŠČ I. Changes in the Education Process Reflecting the Crisis	44
АВТУШЕНКО І. Б. Партійно-державний контроль як засіб тоталітаризації культурної сфери УРСР в 1920-30-ті роки	46
БЕЗПАЛОВА О. І. Орієнтація діяльності закладів вищої освіти на дотримання вимог прозорості та академічної доброчесності.....	48
БОРИСОВА О. В. Просторовий реалізм і просторовий раціоналізм часів Середньовіччя	51

БРУСАКОВА О. В. Динаміка вирішення юридичних конфліктів	54
БУГАЙЧУК К. Л. Щодо вимог до керівного складу органів і підрозділів Національної поліції України	57
ГЕТЬМАНЕЦЬ О. П. Фінансове право в умовах реформування правової освіти	59
ГОЛОВКО О. М. Витоки вітчизняної державно-правової думки	61
ГРЕЧЕНКО В. А. Злочинність на українських землях Російської імперії та протидія їй у 1905–1907 рр.	66
ДАНИЛЬЧЕНКО Ю. Б. Життя людини як додатковий об'єкт порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами	69
ДЖАФАРОВА О. В., ШАТРАВА С. О. Зміст превентивної діяльності Національної поліції як складової державної політики у сфері забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства та держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку	71
ДОЛИНСЬКА М. С. Види алеаторних договорів у нотаріальному процесі незалежної України	73
ЄВДОКІМОВА О. О. Психологічний супровід професійної діяльності працівників поліції закордоном	76
ЄВДОКІМОВА О. О., ЗАРІЧАНСЬКИЙ О. А., КОВАЛЕНКО Є. С. Аналіз рівня правосвідомості та правової поведінки військовослужбовців підрозділів операції Об'єднаних сил Збройних сил України	78
ЖОРНОКУЙ Ю. М. Зловживання корпоративними правами: сучасний стан і перспективи розвитку законодавства	80
ЗАЗДРАВНОВА О. І. Культура: спадкоємність і новаторство	82
ЗОЗУЛЯ І. В., ДОВГАНЬ О. І. Деякі аспекти міжнародного співробітництва та підготовки фахівців Національної поліції України	84
КИРИЧЕНКО Ю. М. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування в Україні	86
КНИЖЕНКО О. О. Окремі аспекти організації підвищення кваліфікації для правоохоронців	90

КОМЗЮК А. Т., САЛМАНОВА О. Ю. Актуальні проблеми реформування адміністративно-деліктного права	92
КОРЖ В. П. Процесуальне забезпечення розслідування корупційних злочинів: питання законодавства і практики	95
КРОЙТОР В. А. Застосування практики Європейського суду з прав людини під час здійснення правосуддя в Україні	98
ЛИТВИНОВ О. М. На часі зміна якості кримінологічних знань	100
МАЛЯРОВА В. О. Шляхи вирішення проблеми дисбалансу при забезпеченні права на захист	103
МІЛОРАДОВА Н. Е., ФЕДОРЕНКО О. І. Використання квест-технологій у професійній підготовці поліцейських.....	105
МУЗИЧУК О. М. Щодо місця та особливостей професії слідчого в системі правничих (юридичних) професій: на прикладі підготовки слідчих у Харківському національному університеті внутрішніх справ	108
ОРЛОВ Ю. В. Проблеми кримінологічної ефективності санкційних механізмів	113
ПАНОВА О. О. Особливості програми «Citizens Police Academy» (США) та можливості її імплементації в безпекову систему України.	116
ПОДОРОЖНІЙ Є. Ю. Право на просування по службі як важливий чинник підвищення конкурентоспроможності працівників поліції	118
ПЧЕЛІН В. Б. Питання нормативно-правової регламентації притягнення особи до юридичної відповідальності за керування транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції.....	120
ПЧЕЛІНА О. В. Електронні документи як докази у кримінальному провадженні	123
СЛИНЬКО Д. В., КАЛЕНІЧЕНКО Л. І. Вітчизняне процесуальне право на українських землях, що перебували у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у другій половині XIX – на початку XX століття	125
СЛИНЬКО С. В. Прецеденти кримінального процесу	127
СТЕПАНЮК Р. Л. Деякі проблеми розвитку криміналістичної науки в Україні	129

ТЮРІНА В. О. Професійна суб'єктність майбутніх працівників поліції	130
ЧОРНИЙ І. В., ПЕРЦЕВА В. А. Пошукова робота як форма національно-патріотичного виховання курсантів ХНУВС.....	132
ЧУМАК В. В. Організація наукової діяльності в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання	134
ШАПОВАЛ В. Н. Ідея справедливості в філософії права Отфрида Хёффе.....	136
ШУЛЬГА А. М. Формальна визначеність як ознака об'єктивного (позитивного) права.....	139
ЩЕРБАКОВСЬКИЙ М. Г. Судова експертологія як комплексна навчальна дисципліна.....	141
ЮХНО О. О. Використання знань криміналістики в діяльності органів досудового розслідування і дізнання у протидії злочинності.....	143
ЯЩЕНКО А. М. Деякі міркування щодо поняття, змісту, підстав, видів і форм кримінальної відповідальності	147
TIAGLO O. V. Our Participation in the Research and Practice International Projects (2000–2011).....	150
БАДАН А. А. Мовна ситуація в Україні на зламі століть.....	151
БАЗИМА Б. О. Типи блогерів «Живого журналу»	153
БАНДУРКА С. С. Завдання адвокатури із захисту прав і свобод людини	155
БАСІЛАШВІЛІ М. Б. Актуальні питання подолання фіктивних шлюбів в Україні	157
БОБРО Н. В. Про формування позитивних традицій Харківського національного університету внутрішніх справ.....	159
БОРЮШКІНА О. В. Взаємодія ринку праці та ринку освітніх послуг як чинник суспільної стабільності	161
БРИГАДИР І. В. Обчислення розміру шкоди від використання земельних ділянок не за цільовим призначенням за умови неможливості повернення ділянки в попередній стан	163
ВАСИЛЕНКО В. А. Стилістична нейтралізація сучасної термінології	165
ВАСИЛЕНКО М. Є. Кодекс поліцейської етики: міжнародний досвід	168

ВАСИЛЬЄВ С. В. Правове регулювання інноваційної діяльності у сфері обігу лікарських засобів	171
ВИГАНЯЙЛО С. М., ПЕРХУН Л. П. Аналіз програмного забезпечення для аналізу у правовій статистиці.....	173
ВЛАДОВ С. І., СКАРЕЦЬКИЙ Є. В. Основи підбору структурних елементів системи керування асинхронним двигуном	177
ВЛАДОВ С. І., ЯНКЕВИЧ Н. С., ПЛУЖНИК З. І. Використання алгоритмічної моделі при розв'язанні задачі ідентифікації авіаційного двигуна ТВ3-117 в умовах його бортової експлуатації.....	179
ВОЛОШАН М. М. Деякі аспекти екологічного виховання студентів	181
ВОРОНКА О. З. Поняття трудноресурсної безпеки та її місце в системі економічної безпеки.....	183
ГАВРИЛЮК Ю. М. Війна очима Олександра Довженка.....	185
ГАЛКІНА О. М. Організація діяльності міліції УСРР у першій половині 20-х років ХХ століття	188
ГАНЖА Т. В., ПЛИС В. К., ПЛИС В. К. Особливості характеристики слідів злочинів у віртуальному просторі.....	191
ГАРБУЗЮК К. Г. До проблеми охорони та захисту прав осіб, які вперше приймаються на службу в Національну поліцію України	192
ГЕРАЩЕНКО Т. Г. Застосування проектного методу в діяльності майбутніх правоохоронців	195
ГІРЕНКО С. П. До питання освітньої парадигми конфліктологічної підготовки майбутніх правоохоронців у Харківському національному університеті внутрішніх справ.....	196
ГЛІЄВИЙ А. А. Питання взаємодії МВС із Державною кримінально-виконавчою службою України	199
ГЛОБЕНКО Г. І. Сучасна модель досудового розслідування: деякі питання теорії та практики застосування.....	201

ГОЛІКОВА О. М. Зародження галузевого дослідництва в системі вищої сільськогосподарської освіти (з історії становлення Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва).....	203
ГОЛОВКО Б. Г. Правові основи забезпечення свободи совісті в Азербайджанській Республіці	206
ГОЛОВКО О. В. Волонтерство як соціальна діяльність на сучасному етапі розвитку суспільства.....	208
ГОЛУБ М. В., ГОЛУБ В. М. Організація взаємодії Національної поліції та Державної міграційної служби – один із напрямків підвищення ефективності роботи правоохоронних органів системи МВС України	210
ГОНЧАРУК О. М. Теоретичні нюанси перекладу текстів юридичного напрямку.....	212
ГУСЄВА В. О. Окремі аспекти розслідування кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади у сфері правоохоронної діяльності.....	214
ДЕМИДЕНКО Н. М. Глобалізаційні процеси й українська національна культура: виклики сьогодення	217
ДОЦЕНКО В. В. Мотивація професійної діяльності працівників поліції в умовах пандемії.....	219
ДУРАВКІНА Н. І., НОВИК М. Ю. Право працівника вимагати встановлення гнучкого режиму роботи відповідно до актів законодавства Великої Британії	221
ЄВДОКИМЕНКО С. А. Деякі проблеми забезпечення громадської безпеки за участю громадських організацій і громадян.....	224
ЗАБОРОВСЬКИЙ В. В., КОБИЛКО Н. А. Працівники ХНУВС – учасники антитерористичної операції на Сході України	226
ЗАВОРІНА О. П., РОМАНІВ Р. Р. Особливості допиту особи, залученої до проведення негласних слідчих (розшукових) дій	228
ЗАГУМЕННА Ю. О. Принцип незалежності як домінанта адвокатської діяльності.....	230
ІВАНОВ А. О. До проблеми реформування медичної сфери в умовах викликів, пов'язаних з епідемією COVID-19	233

ІВАНОВ С. Ю. Розвиток юридичної освіти в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст.	236
ІЛЬКІВ Н. В. Інформаційне забезпечення як дієвий захід запобігання земельному рейдерству.....	238
КАЗНАЧЕСЬКА Д. В. Щодо академічної доброчесності як чинника забезпечення якості вищої освіти	240
КАЛАШНИК М. В. Від жорсткої правоохоронної моделі до сервісного забезпечення потреб громадян	242
КАНІБЕР Ю. М. Феноменологічний аналіз у кримінології.....	244
КАРАЧОВА Д. В. Специфіка та основні труднощі перекладу лінгвістичного прийому абревіації в медичній сфері як різновиду трансформації сучасної англійської мови.....	247
КАЦАЛАП Л. С. Адміністративно-правове забезпечення реалізації права громадян на якісні та безпечні соціальні послуги	249
КІКІНЧУК В. В. Зміст техніко-криміналістичного забезпечення досудового розслідування.....	251
КІКІНЧУК В. Ю. Систематизація кадрових процедур у НПУ	253
КЛИМЕНКО А. Л. Щодо окремих питань трудових відносин в умовах сьогодення	255
КНИЖЕНКО С. О. Реалізація педагогіки партнерства в закладах вищої освіти МВС України	257
КОЗЛОВСЬКА Т. Ф. Вплив компонентів пально-мастильних матеріалів авіаційного транспорту на рівень розповсюдження деяких класів і груп захворювань	260
КОРНІЄНКО В. В. Злочинна діяльність у банківській сфері: криміналістичний аспект	262
КОТЕЛЮХ М. О. Щодо причин збільшення ДТП у зимовий період	265
КОЧИНА В. В., ГОГОЛЬ І. О. Формування іншомовних комунікативних компетенцій у курсантів та студентів закладів вищої освіти юридичного профілю	267
КОЧУРА О. О., ДАНИЛЕНКО А. В. Міжнародні правові стандарти щодо потерпілих як джерела кримінального процесу України	270

КРАВЦОВ А. І. Щодо вивчення питання боротьби України з нацизмом	273
КУНДЕУС В. Г. Член екіпажу повітряного судна як спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення, передбаченого ст. 276-1 КК України	275
ЛАЗАРЄВ В. В. Функціональний аспект конституційного судочинства	278
ЛИЗОГУБ Я. Г. Щодо змісту антикорупційної політики України	280
ЛОГВИНЕНКО І. А., ЛОГВИНЕНКО Є. С. Міжнародно-правові механізми протидії корупції в органах влади.....	282
ЛОЗОВА С. М., СВИНОУС І. І. Особливості відібрання біологічних зразків порівняння у живих осіб	284
МАКАРЕНКО В. С. Правові моделі запобігання домашньому насильству: позитивний зарубіжний досвід для України	287
МАЛИНОВСЬКА Т. М. Розробка у ХНУВС наукової проблеми «Протидія торгівлі людьми як пріоритетний напрямок правоохоронної діяльності»	289
МАРИКІВСЬКА Г. А. Підготовка майбутніх правоохоронців до професійного спілкування.....	292
МИРОШНИЧЕНКО В. М., АГІБАЛОВА Т. М., ГОЛІКОВА О. М. Особливості перекладу англomовних неологізмів українською мовою у сфері сучасних інформаційних технологій.....	294
МОКРЕЦОВА Н. Я. Гендерна та гуманістична спрямованість соціально-історичних досліджень Лесі Українки.....	296
МОРДВИНЦЕВ М. В., ХЛЄСТКОВ О. В., НИЦЮК С. П. Деякі технологічні та психологічні підходи до проведення профорієнтаційної роботи в сучасних умовах	299
МОРОЗ О. Б. Органи Національної поліції як суб'єкти запобігання та протидії домашньому насильству	300
МОСКОВЕЦЬ В. І. Сучасний суспільний дискурс щодо злочинності як спосіб її структурування	302
НАУМОВА А. О. Відповідальність держави перед реабілітованим за порушення прав і свобод у кримінальному процесі.....	304

НЕВЗОРОВ І. Л. Ставлення до прецеденту як до джерела права в правових системах країн континентальної Європи	306
НІКОЛЬЧЕНКО Ю. М. Звичаєво-правова культура українського козацтва (від Хортицької Січі до ліквідації Гетьманщини і Нової Січі).....	308
ОВЧИННИКОВ М. О. Творчість Анни Кетрін Грін та генеза детективного жанру.....	310
ОРЛОВА Т. А. Про типові помилки на початковому етапі розслідування вбивств, учинених в умовах неочевидності	312
ПАНКЕВИЧ О. З. Зовнішньополітичний механізм США: деякі конституційно-правові аспекти модернізації	314
ПАНОВ І. О. Стратегія розвитку митних відносин України з Європейським Союзом: надії, реалії, перспективи	316
ПАНОВА І. В. Сутність державного контролю за додержанням порядку доступу до інформації.....	318
ПАРФЕНТІЙ Л. А., ГУБСЬКА К. С. Економічна злочинність як загроза національній безпеці України	320
ПЕТЛЕНКО О. В. Особливості стратегій реагування працівників поліції на чинники професійного середовища	323
ПЕТРОВСЬКА С. А. Питання імплементації нормативно-правових актів з охорони праці в Україні	325
ПІДДУБНА А. В. Взаємодія слідчого та експерта під час досудового розслідування порушень правил безпеки дорожнього руху	327
ПІНЧУК Ю. К. Права людини як юридична конструкція	330
ПОГРІБНИЙ І. М. Деякі проблеми подолання прогалин у законодавстві України	331
ПОНОМАРЕНКО Я. С. Становлення особистості поліцейського: психологічний дискурс	333
ПОЧУЄВА В. В. Особистісно орієнтоване навчання як провідна концепція підготовки фахівця.....	334
РЕЗАНОВ С. А. Відповідальність за неправомірне керування транспортними засобами, щодо яких порушено обмеження, встановлені Митним кодексом України	336
РУДНІК Д. Г. Місце кафедри соціально-гуманітарного профілю в освітньому просторі аграрного ЗВО	338

СЕВАСТЬЯНОВ В. П. Завжди бути першими	340
СЕЛЮКОВ В. С. Вплив надзвичайних подій на стосунки поліції та громадськості	341
СЕРДЮК О. О. Молодь та наркотики: результати і перспективи моніторингу поширення залежної поведінки серед харківської молоді	343
СОЛОВЙОВА О. Є. Процесуальні засоби забезпечення прав і законних інтересів учасників кримінального провадження	345
СТАТІВКА О. О. Викладання професійної іноземної мови спеціалістам різних галузей.....	347
СТРЕЛЯНИЙ В. І. Окремі правові проблеми фінансування місцевих інфраструктурних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України.....	349
ТОКАРЄВА К. О. Деякі актуальні питання бюджетно-правового регулювання.....	351
ФИЛИПСЬКА В. І. Сучасна парадигма викладання іноземної мови професійного спрямування в закладі вищої освіти МВС України	354
ФІАЛКА М. І. Географія злочинності як кількісно-якісний показник злочинності: зміст поняття і сутність.....	356
ФОМЕНКО М. В. Щодо дефініції хуліганського мотиву (ст. 296 КК України)	358
ХОЛОД Ю. А. Формування законодавчої бази соціальної держави (історико-правовий аспект).....	361
ЧОРНОУС О. В. Дистанційна та надомна роботи: деякі питання теорії і практики	363
ШЕВЧЕНКО Т. В., СИТНИК В. О. Значення переліку екстремальних ситуацій у діяльності Національної поліції України	365
ЧЕРВОНИЙ П. Д., Навчальна дисципліна «Конфліктологія» як засіб формування конфліктологічної компетентності майбутніх офіцерів ювенальної превенції	367
ЮШКЕВИЧ О. Г. Сутність відповідальності неповнолітніх у межах відновного підходу	370
ЯЦЕНКО В. П. Щодо вдосконалення контрольної діяльності в державному управлінні	372
АБЛАМСЬКА В. В. Деякі проблемні аспекти законного затримання особи за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення.....	374

БАБАК Г. С., КРАСНОВА Н. В.	
Компетентісний підхід у процесі навчання іншомовного спілкування	376
БЕЗСОННА Т. Ф., ЗУБЦОВА Л. С.	
Проблеми визначення конкретного виду технічної експертизи документів	377
БУЙВОЛ О. В.	
Щодо проблеми перекладу термінології в галузі інформаційних технологій	379
ГРИБАНОВА С. А.	
Реалізації клієнт-серверної моделі контролю знань здобувачів освіти	381
ГУРКОВСЬКА К. А.	
Протидія домашньому насильству: міжнародний досвід.....	383
ГУРТОВА К. М., КАСЬЯНЕНКО В. Д.	
Проблеми «медикалізації» маріхуани в Україні.....	385
ГУСАРОВА О. В.	
Застосування інтерактивних методів навчання на заняттях математики	387
ДЕМИДОВ З. Г.	
НДЛ PRit як структурний підрозділ ХНУВС	389
ЄЛЬНІКОВА Н. І.	
Типові помилки в мовленні правоохоронців	391
КАЛЬЧЕНКО Т. М., ГОРБАЧ Н. Л., ІВАНОВА І. Л.	
Принципи викладання багатозначних слів.....	394
КОВАЛЕНКО А. О.	
Особливості побудови та функціонування судової системи Сполучених Штатів Америки	396
МАКАРОВА О. П.	
Застосування активних методів навчання у процесі підготовки майбутніх працівників поліції.....	398
МИТРОФАНОВА Ю. С.	
Щодо визначення поняття «природні або неприродні статеві зносини» у кримінальному правопорушенні, передбаченому ст. 155 КК України	400
МОСКАЛИК В. М.	
Основні тенденції отримання і застосування вторинних вуглецевих волокон.....	404
МОХОРЕВА О. М.	
Заздрісність як предмет дослідження в сучасній психологічній науці.....	407
НЕЧАЄВА І. О.	
Забезпечення права на захист у кримінальному провадженні	409

ПИЛИПЕНКО Л. М. Розвиток творчих здібностей засобами математики	411
ПІСТРЕНКО Н. С. Незаконне звільнення під час пандемії COVID-19	413
ПОГОРІЛЕЦЬ О. В. Шкільний офіцер поліції як учасник соціального виховання дітей та молоді	414
САВЧЕНКО О. А. Щодо мовознавчої та літературознавчої спадщини Агатангела Кримського	417
САЗАНОВА Л. С., РУСАНОВА Л. І. Досвід підготовки з іноземної мови курсантів Харківського національного університету внутрішніх справ до участі в миротворчих операціях	419
СИРОМЯТНІКОВА М. С. Щодо принципів податкового компромісу та податкової амністії в Україні	421
СІДЕЛЬНІКОВ Б. С., МУСІЄНКО А. Е., БОЙКО С. С. Ніж як складова екіпіровки працівників поліції	423
СІОРА В. В. Засоби комунікацій дистанційного навчання	426
СКЛЯР О. С., ДАВИДОВ О. О. Особливості тактики комунікації поліцейських з людьми, які мають вади зору	427
SHKURAT O. V. Challenges and Prospects of E-learning	430
БАЛАЦ Р. М. Запобіжна діяльність на стадії досудового розслідування: проблеми та перспективи впровадження	431
БАРАНОВА Ц. С., ТЕСЛЕНКО Є. Є. Дистанційне навчання курсантів Сумської філії ХНУВС: позитивний досвід і проблемні аспекти	433
БЕРШАДСЬКА Ю. В. До питання сучасного стану правового регулювання трудових відносин авіаційного персоналу в системі внутрішніх справ України	435
БОДНАРЕНКО О. М. Сучасний стан наукового забезпечення та перспективи формування методики розслідування кримінальних правопорушень, учинених неповнолітніми у зв'язку із булінгом	438
БОЙЧУК С. С. Роль саморегуляції в забезпеченні ефективності професійної діяльності поліцейських КОРД	439

БОНДЗИК Д. М. Специфіка мотиваційної сфери неповнолітніх правопорушників	442
БУДНІК В. Ю. Реалізація заповіту подружжя: основні аспекти.....	443
ГАЙДАР О. В. Використання спеціальних знань під час розслідування таємного викрадення чужого майна.....	445
ДЕМЧЕНКО Ю. І. Принципи верховенства права та законності в системі принципів виконавчого провадження	447
ДЕНИЩУК Д. Є. Деякі актуальні проблеми кінологічного забезпечення в діяльності правоохоронних органів	449
ЄЛІСЄЄВА О. С., ЛАЗАРЄВ В. В. Цифрова трансформація правової системи України: поява нової категорії прав людини та необхідності її захисту	451
СКРИННІК В. О. Вплив віку фізичної особи на обсяг її цивільної правоздатності.....	453
СОРОЧАН Д. А. Діяльність Національної поліції щодо запобігання та протидії булінгу	456
ХОЛДОЄНКО А. В. Неокульти – деструктивні явища суспільства	458
ЧУПРУН Є. В. Врахування позитивного практичного досвіду зарубіжних країн щодо забезпечення права особи не давати показання або пояснення стосовно себе, членів сім'ї чи близьких родичів	460
ШЕСТАКОВА А. В. Проблемні аспекти забезпечення виконання спадкового договору після смерті відчужувача	462
RASTORGUYEVA N. O. Some Aspects of the Prevention of the Crime Related to the Illegal Trade of Drugs by Minors.....	464
КОРНІЄЦЬ П. Ю. Місце та значення громадського контролю в механізмі запобігання і протидії корупції в Національному антикорупційному бюро України.....	465
ІВАНЦОВ В. О. Публічна служба як категорія адміністративного права: питання теорії і практики.....	467
ЧИШКО К. О. Проблеми ефективності законодавства відповідальності за порушення вимог законодавства України про захист рослин.....	469

6. Исаченко Н. Н. Проблема зависти в философском дискурсе. *Вестник Челябинского государственного университета*. 2014. Вып. 35. С. 78–80.

7. Головин С. Ю. Словарь практического психолога. М. : АСТ ; Харвест, 1998. 618 с.

Одержано 08.02.2021

УДК 343.132

Ірина Олексіївна НЕЧАЄВА,

*викладач кафедри кримінального процесу та організації
досудового слідства факультету № 1*

Харківського національного університету внутрішніх справ;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8354-7594>

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду. Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину. Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь (ст. 92 Конституції України) [1].

Стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод гарантує право на справедливий і публічний розгляд справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, при визначенні цивільних прав і обов'язків особи чи при розгляді будь-якого кримінального обвинувачення, що пред'являється особі. Ключовими принципами статті 6 є верховенство права та належне здійснення правосуддя. Ці принципи також є основоположними елементами права на справедливий суд. Право на суд покриває надзвичайно широке поле різноманітних категорій - воно стосується як інституційних та організаційних аспектів, так і особливостей здійснення окремих судових процедур. Своєрідним механізмом, який дозволяє розуміти, тлумачити та застосовувати Конвенцію є практика Європейського суду з прав людини, яку він викладає у своїх рішеннях. Враховуючи той факт, що право на справедливий суд займає основне місце у системі глобальних цінностей демократичного суспільства, Європейський суд у своїй практиці пропонує досить широке його тлумачення [2].

Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Тому пріоритетним завданням будь-якої демократичної держави є надійна охорона прав та свобод людини. Забезпечення підозрюваному, обвинуваченому, виправданому, засудженому права на захист згідно зі статтею 129 Конституції України є основною засадою судочинства, а відповідно до статті 7 Кримінального процесуального кодексу України (далі КПК України) віднесено до загальних засад кримінального провадження.

Слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд зобов'язані забезпечити участь захисника у кримінальному провадженні у випадках, якщо:

1) відповідно до вимог статті 52 КПК України участь захисника є обов'язковою, а підозрюваний, обвинувачений не залучив захисника;

2) підозрюваний, обвинувачений заявив клопотання про залучення захисника, але за відсутністю коштів чи з інших об'єктивних причин не може його залучити самостійно;

3) слідчий, прокурор, слідчий суддя чи суд вирішить, що обставини кримінального провадження вимагають участі захисника, а підозрюваний, обвинувачений не залучив його.

Захисник може бути залучений слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом в інших випадках, передбачених законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги. (ст. 49 КПК України) [3].

Так, відповідно до ст. 13 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» безоплатна вторинна правова допомога – вид державної гарантії, що полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя. Безоплатна вторинна правова допомога включає такі види правових послуг, визначені у пунктах 1–3 ч. 2 ст. 13: 1) захист; 2) здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами; 3) складення документів процесуального характеру. Відповідно до пунктів 3–7 ч. 1 ст. 14 цього Закону право на безоплатну вторинну правову допомогу згідно з цим Законом та іншими законами України мають такі категорії осіб: 1) особи, до яких застосовано адміністративне затримання; 2) особи, до яких застосовано адміністративний арешт; 3) особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими; 4) особи, стосовно яких обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою; 5) особи, у кримінальних провадженнях стосовно яких відповідно до положень КПК захисник залучається слідчим, прокурором, слідчим суддею чи судом для здійснення захисту за призначенням або проведення окремої процесуальної дії, а також особи, засуджені до покарання у вигляді позбавлення волі, тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців або обмеження волі.

Правовий статус захисника у кримінальному провадженні визначається ч. 1 ст. 45 КПК України, яка визначає його як адвоката, який здійснює захист підозрюваного, обвинуваченого, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, а також особи, стосовно якої передбачається розгляд питання про видачу іноземній державі (екстрадицію). Частиною першою ст. 6 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» визначено, що адвокатом може бути фізична особа, яка має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою, має стаж роботи в галузі права не менше двох років, склала кваліфікаційний іспит, пройшла стажування (крім випадків, встановлених цим Законом), склала присягу адвоката України та отримала свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю[4]. Тому професійним захисником прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого за чинним КПК України, може бути лише особа, яка має свідоцтво про право здійснювати адвокатську діяльність та включена до Єдиного реєстру адвокатів України. Виключно захисник-адвокат здійснює надання кваліфікованої правової допомоги та, реалізуючи функцію захисту, може обґрунтовано й законно спростовувати доводи сторони обвинувачення, визначати правильність застосування норм матеріального і процесуального права й дотримання законодавчо закріпленої процедури прийняття рішень і здійснення процесуальних дій. Відповідно до положень п. 5 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» захист це вид адвокатської діяльності, що полягає в забезпеченні захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої

розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення.

Висновок. Участь захисника у кримінальному провадженні є головним фактором зменшення можливих маніпуляцій і зловживань слідчих, дізнавачів, прокурорів і навіть суду. Захисник знає, як правильно діяти, може оприлюднити інформацію про факт застосування недозволених методів слідства, дізнання, оскаржувати до суду законність затримання чи безпідставність висунутої підозри, оскаржити відповідні рішення, дії і бездіяльність, подбати про належну фіксацію доказів.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 07.02.2021).
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : від 04.11.1950 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004 (дата звернення: 07.02.2021).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: станом на 25 липня 2019 року. Харків: Право. 2019. 412 с.
4. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17> (дата звернення: 07.02.2021).

Одержано 09.02.2021

УДК 378.14:371

Людмила Миколаївна ПИЛИПЕНКО,

викладач вищої категорії циклової комісії природничих дисциплін
Кременчуцького льотного коледжу
Харківського національного університету внутрішніх справ

РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ МАТЕМАТИКИ

Основною метою освітньої галузі «Математика» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти – є формування в учнів математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання, забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам'яті, логіки, культури мислення та інтуїції. Тому перед навчальним закладом стоїть важливе завдання математичного розвитку учнів.

«Молоді фахівці повинні бути озброєні не лише міцними знаннями, а і вмінням дивитися вперед, бути готовими приймати відповідальні рішення, проявляти творчість у своїй роботі» [1].

В наш час цінується той фахівець, який може вільно висловлювати свої думки, оцінювати різноманітні життєві явища, знаходити адекватні рішення в нестандартних ситуаціях, вміти аргументувати власну позицію, розвивати власні обдарування і навички. Щоб виховати такого курсанта, потрібно особливу увагу звертати на розвиток творчих здібностей і талантів.

Наукове видання

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ:
20 РОКІВ У СТАТУСІ НАЦІОНАЛЬНОГО**

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції
(2 березня 2021 року)

Українською, російською та англійською мовами

Тексти друкуються в авторській редакції

Відповідальний за випуск: *В. А. Греченко*
Коригування списків бібліографічних посилань: *С. С. Тарасова*
Комп'ютерне верстання: *К. О. Сологуб*

Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 55,06.
Обл.-вид. арк. 39,2. Тираж 30 пр. Зам. № 2021-4.

Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Л. Ландау, 27, м. Харків, 61080. Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087
від 22.01.2008.